

Babah Tarawally *tekst* Kenneth Aidoo *illustratie*

“Onze leider Bala Sunkaworo is dood” luidt de krakerige stem van de dorpsinformatant via de megafoon. Het einde van een tijdperk. Dertig jaar lang is Bala Sunkaworo reeds het dorpshef en dertig jaar lang is de dorpsinformatant zijn assistent geweest. Ze zijn twee handen op één buik. Velen noemen hem ook wel de vuile hand van het dorpshef. Beide heren zijn klimaatcriminelen en hebben eraan bijgedragen dat ons dorp opwarmt en jaarlijks overstroomt. Wat mij betreft mogen beide heren naar het vagevuur. Bang voor represailles van de politie, die me graag zouden opsluiten voor een dergelijke uitspraak, houd ik deze gedachte voor mijzelf.

Diezelfde natuur, die hij kapot probeerde te maken, heeft hem nu omarmd en zal hem volledig verteren. Ik hoop dat zijn informatant snel volgt. Net als eenieder die willens en wetens de gevolgen van klimaatverandering niet serieus neemt en doorgaat met activiteiten die de aarde verder opwarmen. Ik hoop oprecht dat deze mensen niet winnen van de aarde.

Het is al paar weken bekend dat het dorpshef stervende was. Naast zijn klimaatmisdaad staat hij ook bekend als een strenge leider die geen tegenspraak duldt en zijn macht misbruikt om zijn tegenstanders te intimideren.

Zo om mij heen kijkend, verbaast het mij dat de dood van Bala Sunkaworo verdriet geeft aan dezelfde onderdanen die hij jarenlang heeft onderdrukt. Zou het zo kunnen zijn dat hij het krachtigste wapen in handen had? De geest van zijn onderdrukten? Een maand lang zullen we verplicht om zijn dood rouwen. Mijn rouw zal een theatrale vertoning zijn zonder gevoel.

Binnen een half uur na de aankondiging staan honderden mensen in een rij voor het huis van het dorpshef om afscheid te

nemen. Iedereen is verplicht om zijn liefde voor de gevallen leider te tonen. Ik sta ook in die rij. Eén voor één staan de mensen een moment stil bij zijn kist voor een gebed en een vaarwel. De emoties lopen hoog op en het verdriet van de mensen is zo groot dat enkelen flauwvallen. Dit zou natuurlijk ook door de overweldigende hitte kunnen komen, die ons dorp de hele zomer lam legt. Over de doden niets dan goed, luidt het gezegde. Er zal dus met geen vuil woord gerept worden over de tiran die ons jarenlang onderdrukt heeft.

Ik ga naast een oude vrouw staan. Met tranen in haar ogen en trillende stem begint ze haar gebed. “Oh leider, nu dat je vlam gedood is, blijven wij achter met het verdriet en de wanhoop dat je ons hebt verlaten om je te voegen bij je voorouders. Doe de groeten aan mijn man, mijn zoon en iedereen die mij dierbaar is. Ik ben ook onderweg en we zullen elkaar snel weer zien. Toch wil ik je om een gunst vragen, dit ben je aan je trouwe volk verschuldigd. Kom terug als een beter mens! In ruil daarvoor bid ik tot God dat je transformatie minder pijnlijk wordt.” De oude vrouw prevelt nog wat en eindigt met “vaarwel en rust in vrede, amen”. Ze verpakt het mooi, maar hoe kan ze deze woorden gebruiken voor onze tiran. Straks verrijst er nog op zijn grafsteen de tekst: ‘rust in vrede’. Dat nooit, belachelijk!

Als de oude vrouw wegloopt ben ik aan de beurt. Sissend van woede geef ik de overledene binnensmonds mijn boodschap door: “Jij bloedhond, folteraar, kwelgeest en slavendrijver. Jij verdient geen applaus, geen verdriet, geen grafsteen en geen standbeeld. Ik wens dat je heel snel in de hel komt. Kom alsjeblieft niet terug, maar als je toch geneigd bent om weer voet op aarde te zetten, plant dan zoveel bomen als je in dertig jaar lang heb afgehaakt. Minimaal!!

Kenneth Aidoo (1988) maakt films, schilderijen, tekeningen en video-installaties. Hij studeerde af aan de Gerrit Rietveld Academie. Hij maakt portretten met oliepastel.

Babah Tarawally (1972) is schrijver en journalist. In 1995 vluchtte hij uit Sierra Leone. Hij schreef *De god met de blauwe ogen* en *De verloren hand*.